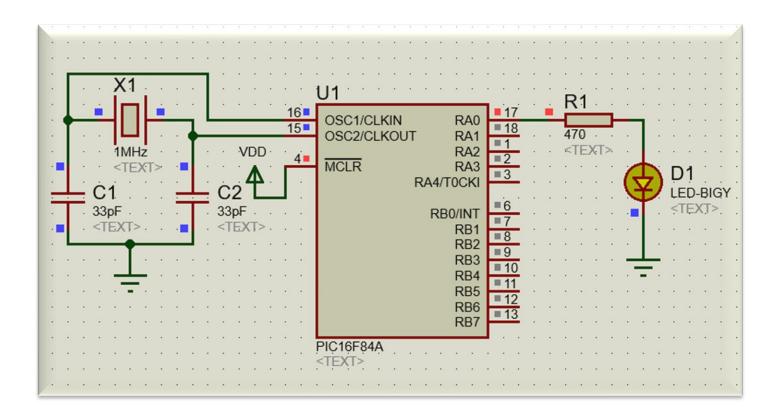

MIKRORAČUNARSKI SISTEMI (2021)

II deo računskih vežbi PIC16 mikrokontroleri

Nenad Petrović

nenad.petrovic@elfak.ni.ac.rs

Uvod

- PIC (*Peripheral Interface Controller*) je familija mikrokontrolera razvijena od strane kompanije Microchip Technology
- Naziv su dobili po modelu PIC1650, razvijenog sredinom sedamdesetih godina proslog veka
- Kasnije, promenjeno značenje u *Programmable Intelligent Computer*
- Karakteristike:
  - niska cena
  - dobra podrška
  - velika zajednica korisnika

Istorija

- Nastao iz potrebe da se odvoje I/O operacije od CPU (1975. godine)
- Originalno je bio 8-bit
- Kreiran da radi zajedno sa 16-bit CPU CP1600
- Koristio ROM memoriju za čuvanje koda
- Jedan od prvih RISC-baziranih uređaja
- 1993. se javlja PIC16C84, prvi sa EEPROM
- 2001. se javljaja PIC sa flash memorijom
- Do 2013. godine je u upotrebi preko 12 milijardi primeraka mikrokontrolera iz ove familije

Familije PIC

- Različte širine instrukcija i memorije podataka
- Memorija podataka
  - 8, 16, 32-bit
- Instrukcije
  - 12, 14, 16 i 24-bit
- Različite dubine poziva steka
- Različit broj U/I portova
- Različit broj registara i memorijskih reči
- Naprednije verzije poseduju dodatne module
  - Serijska komunikacija: USART, I2C, SPI, USB
  - ADC/DAC
  - Ethernet

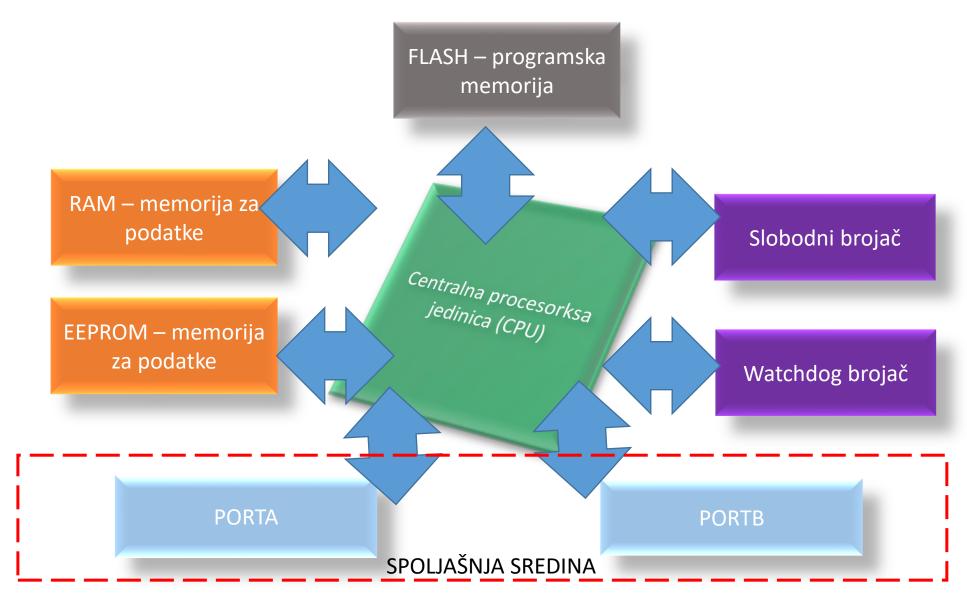
Pregled PIC familija

Familija	Glavne karakteristike	Dodaci
PIC10 i PIC12	12bit instrukcije, 2 nivoa steka, nema HW mul/div	-
PIC16	14bit instrukcije, 8 nivoa steka	-
PIC17	16bit instrukcije, 16 nivoa steka, HW množenje (8b x 8b)	-
PIC18	16bit instrukcije, 31 nivo steka, rad sa USB	USB podrška
PIC24	24bit Hardversko množenje u 1 ciklusu (16b x 16b) Deljenje u 19 ciklusa (32b / 16b)	DSP operacije, DMA pristup
PIC32	32bit, MIPS-bazirani, namenjen IoT primenama	USB OTG, Ethernet

Razvojna okruženja za PIC

- Freeware MPLAB X razvojno okruženje
  - Razvijeno od strane proizvođača
  - Integriše assembler, linker, softverski simulator i debugger
- Različite mogućnosti pisanja koda
  - asembler
  - C (XC8, MikroC)
  - C++
  - Basic
  - Pascal
  - PICBASIC
- Proteus 8.4 SPO
  - Podrška za simulaciju
  - XC8 i ASM

Blok šema PIC16F84

Pinovi PIC16F84

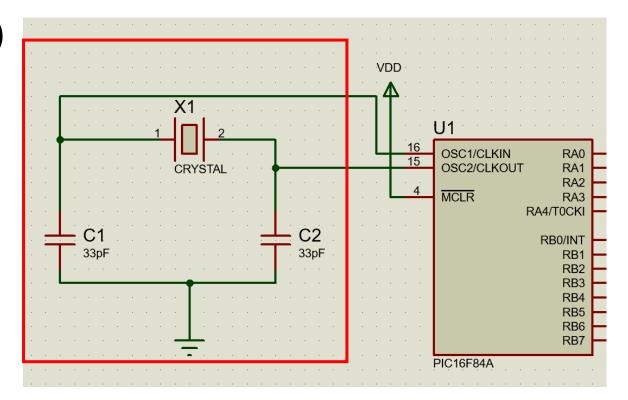
• Dolazi u 18-pin DIP formatu

	U3	
16 15	OSC1/CLKIN RA0 OSC2/CLKOUT RA1 RA2	17 18 1
. 4	MCLR RA3 RA4/T0CKI	3
	RB0/INT RB1 RB2	6 7 8
	RB3 RB4 RB5	9 10 11
	RB6 RB7	12 13
	PIC16F84A	

Pinovi	Uloga
RAO-RA4	Pinovi porta A RA4 – TOCK1 za tajmersku funkciju – spoljašnji takt
RBO-RB7	Pinovi porta B RB0/INT: (spoljašnji) interptni ulaz RB4-RB7: interpatni ulaz (svi zajedno)
Vdd	Pozitivan pol napajanja
Vss	Napajanje, masa
MCLR	Reset ulaz
OSC1 i OSC2	Pinovi namenjeni spajanju sa oscilatorom

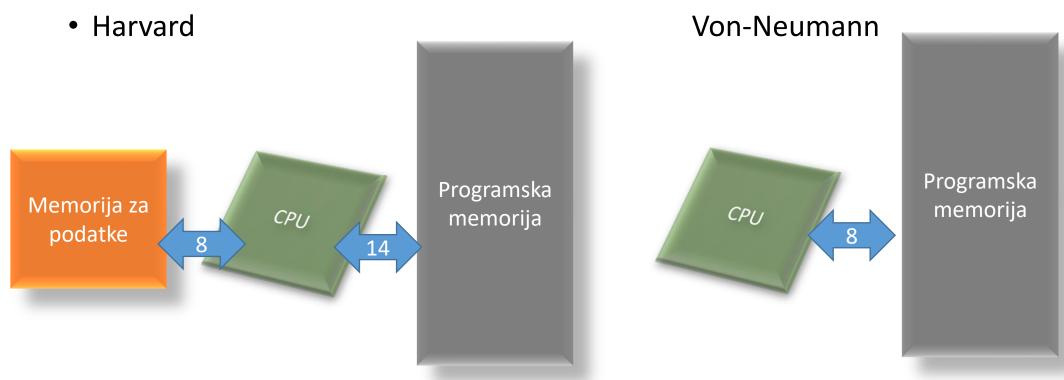
Oscilatori

- Procesorski takt predstavlja ¼ špoljašnjeg takta oscilatora
- Najčešće se koriste dve vrste oscilatora
  - Kristalni oscilator (XT, HS, LP)
  - Sa otpornikom i kondenzatorom (RC)

Harvard RISC arhitektura

 Harvard arhitektura omougćava istovremeno čitanje instrukcije i čitanje/upis podataka

Primene PIC16F84

- Elektronske brave
- Sigurnosni uređaji
- Automobilska industrija
- Kućni aparati
- Svetleće reklame
- Energetski sistemi

Organizacija memorije

- Programski blok
  - FLASH :1Kx14b
- Blok za podatke
  - EEPROM: 64x8b
  - RAM
    - SFR (registri specijalne namene):
      - Dve memorijske banke
      - prvih 12 lokacija u banci 0 i 1
    - GPR (registri opšte namene):
      - 68x8b lokacija, pristup nezavisno od banke

80h 00h

BANK0	BANK1
INDF	INDF
TMR0	OPTION
PCL	PCL
STATUS	STATUS
FSR	FSR
PORTA	TRISA
PORTB	TRISB
EEDATA	EECON1
EEADR	EECON2
PCLATH	PCLATH
INTCON	INTCON
68 bajtova GPR - obe banke	– zajedničkih za

12 **SFR**

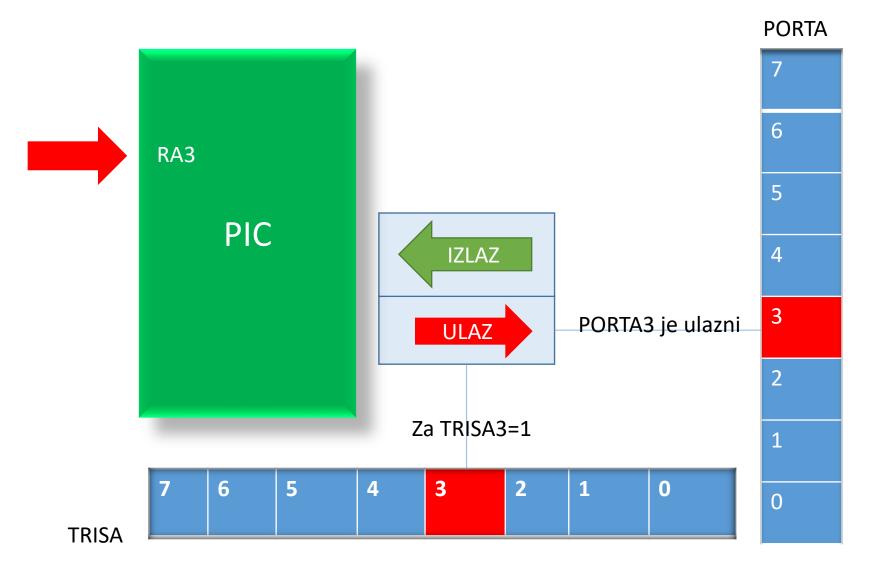
Portovi

- Fizička veza centralne procesorske jedinice sa spoljnim svetom.
- Svi pinovi portova mogu se definisati kao ulazni ili kao izlazni, već prema potrebama uređaja koji se razvija.
- PIC16F84 ima dva porta
  - PORTA (5 bit)
  - PORTB (8 bit)
- Da bi definisali pin kao ulazni ili kao izlazni mora se u registar TRIS upisati odgovarajuća kombinacija nula i jedinica. Ako je na odgovarajućem mestu u TRIS registru upisana logička jedinica "1" onda je taj pin ulazni, u obratnom slučaju pin je izlazni.
- Svaki port ima svoj odgovarajući TRIS registar. Tako port A ima TRISA a port B TRISB. Promena smera pinova se može vršiti u toku rada što je posebno pogodno za slučaj komunikacije preko jedne linije gde se menja smer prenosa podataka.
- Registri stanja portova PORTA i PORTB se nalaze u banci 0 dok se registri za smer pinova TRISA i TRISB nalaze u banci 1.

PORTA

- Ima 5 pinova koji su mu pridruženi
- Odgovarajući registar za smer podataka je TRISA
- RA4 pin
  - Na tom pinu se još nalazi i spoljni ulaz za brojač TMRO.
  - Da li se ovaj pin bira kao standardni ulazni pin ili kao ulaz brojača koji se vodi na TMRO zavisi od bita TOCS (TMRO Clock Source Select bit).
  - Ovaj bit omogućava da brojač TMRO uvećava svoje stanje ili iz internog oscilatora ili preko spoljnih impulsa na pinu RA4/TOCKI.

Odnos TRIS i PORT registara

PORTB

- PORTB ima 8 pinova koji su mu pridruženi.
- Odgovarajući registar za smer podataka je TRISB
- Svaki pin na PORTB ima slabi interni pull-up otpornik (otpornik koji definiše liniju na logičku jedinicu) koji se može aktivirati resetovanjem sedmog bita RBPU u registru OPTION.
- Ovi "pull-up" otpornoci se automatski isključe kada je pin porta konfigurisan kao izlaz.
  - Pri uključenju mikrokontrolera pull-up -ovi su onemogućeni.
- RB7:RB4 mogu izazvati prekid (interapt) koji se dešava kada se stanje na njima promeni iz logičke jedinice u logičku nulu i obratno.
- RBO se koristi takođe kao izvor prekida (rastuća ili opadajuća ivica)

STATUS registar

BIT7							BITO
IRP	RP1	RP0	то-	PD-	Z	DC	С

Bit	Uloga
7: IRP	Ne koristi se
6, 5: RP1 i RP0	Selekcija memorijske banke kod direktnog adresiranja RP0=0 -> BANKAO (00h-7Fh) RP0=1 BANKA1 (80h-FFh) RP1 se ne koristi kod PIC16F84A, ima samo 2 banke
4: TO- (time out)	1 – Nakon dovođenja napajanja, CLRWDT ili SLEEP 0 – Dogodio se time out reset od WDT
3: PD- (power down)	1 – Nakon dovođenja napajanja ili CLRWDT 0 – nakon SLEEP naredbe
2: Z (zero)	1- rezultat aritmetičke ili logičke operacije je bio 0 0 – rezultat nije bio 0
1: DC (digit carry)	1- došlo do prenosa iz niže u višu tetradu 0 – nije bilo prenosa iz niže u višu tetradu
0: C (carry/borrow)	1-Dogodio se prenos iz bita najviše pozicije 0-Nije se dogodio prenos iz bita najviše pozicije Napomena: kod oduzimanja je vrednost pozajmice komplementirana, bit 1 je kad nema pozajmice!

Vrste prekida kod PIC16F84

PORTB

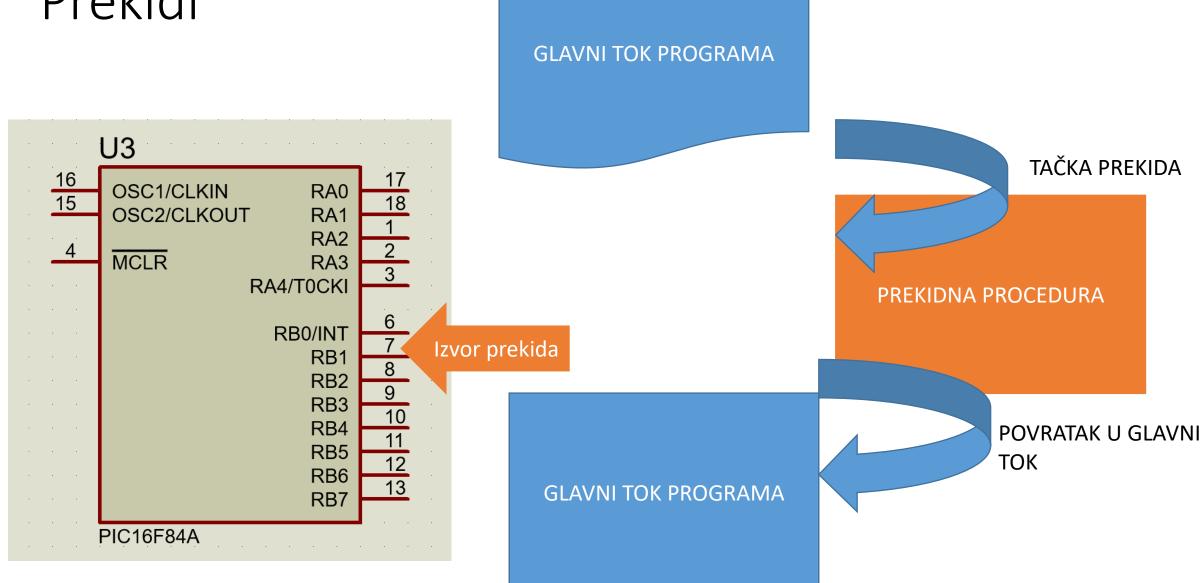
- Spoljašnji prekid na RBO/INT pinu mikrokontrolera
- Prekid prilikom promene na pinovima 4, 5, 6 i 7 porta B
- Prekid prilikom prekoračenja TMR0 brojača
- Prekid prilikom završetka upisivanja u EEPROM

INTCON registar

GIE	EEIE	TOIE	INTE	RBIE	TOIF	INTF	RBIF
-----	------	------	------	------	------	------	------

Bit	Uloga
7: GIE	Bit globalne dozvole prekida: 1- svi prekidi omogućeni 0 – svi prekidi onemogućeni
6: EEIE	Dozvoljava prekid nakon završetka upisa u EEPROM: 1- omogućen 0- nije omogućen
5: TOIE	Dozvoljava prekid prekoračenja TMR0: 1- omogućen 0- nije omogućen
4: INTE	Dozvoljava prekid na RBO/INT priključku: 1- omogućen 0- nije omogućen
3: RBIE	Dozvoljava prekid po promeni RB4-RB7: 1- omogućen 0- nije omogućen
2: TOIF	Indikator prekida TMR0: 1- došlo je do prekida 0- nije došlo do prekida
1: INTF	Indikator prekida RB0/INT: 1- došlo je do prekida 0- nije došlo do prekida
0: RBIF	Indikator prekida RB4-RB7: 1- došlo je do prekida 0- nije došlo do prekida

Prekidi

Struktura prekidne rutine

- 1. Čuva se W radni registar bez obzira na tekuću banku
- 2. Čuva se STATUS registar u bank0.
- 3. Čuvaju se ostali registri
- [Test interrput flegova]
- [Izvršava se prekidna rutina za obradu detektovanog prekida (ISR)]
- [Čišćenje flega obrađenog prekida]
- 4. Restaurišu se ostali registri
- 5. Restauriše se STATUS registar
- 6. Restauriše se W registar

OPTION registar

RBPU-	INTEDG	TOCS	TOSE	PSA	PS2	PS1	PS0
-------	--------	------	------	-----	-----	-----	-----

Bit	Uloga
7: Not RBPU	Bit globalne dozvole prekida: 1- PORTB otpornici isključeni 0 – PORTB otpornici uključeni
6: INTEDG	Ivica za spoljašnji prekid RB0: 1- rastuća 0- opadajuća
5: TOCS	Izbor takta zaTMR0: 1-spoljašni – RA4 0- interni CLK
4: TOSE	Izbor ivice takta za TMR0 na RA4: 1- Prelaz sa visokog na nisko uvećava TMR0 0-Prelaz sa niskog na visoko uvećava TMR0
3: PSA	Dodela preskalera: 1-WDT tajmeru 0-TMR0
2, 1, 0: PS2, PS1, PS0	Bitovi za izbor odnosa deljenja preskalera

Preskaler

- Preskaler je naziv za deo mikrokontrolera koji deli instrukcijski ciklus pre nego što on dođe do logike koja povećava stanje brojača. Ovim se dobija mogućnost merenja dužih vremenskih perioda
- Preskaler se može pridružiti jednom od dva brojača pomoću PSA bita
  - TMR0
  - Watchdog timer
- PS2,PS1,PS0 definišu vrednost preskalera

Bitovi	TMR0	WDT
000	1:2	1:1
001	1:4	1:2
010	1:8	1:4
011	1:16	1:18
100	1:32	1:16
101	1:64	1:32
110	1:128	1:64
111	1:256	1:128

TMR0 (Slobodni brojač)

- Pomoću njih se stvara relacije izmađu realne veličine kao što je vreme, sa promenljivom koja predstavlja stanje brojača unutar mikrokontrolera
- PIC16F84 ima 8-bitni brojač
- Nakon svakog odbrojavnja do 255 brojač resetuje svoju vrednost na nulu i kreće sa novim ciklusom brojanja do 255. Prilikom svakog prelaska sa 255 na nulu, setuje se bit TOIF u INTCON registru. Ukoliko je dozvoljena pojava prekida, ovo se može iskoristiti za generisanje prekida i obradu prekidne rutine.
- Na programeru je da resetuje bit TOIF u prekidnoj rutini, kako bi se mogao detektovati novi prekid, tj. novo prekoračenje

Watchdog timer (Sigurnosni brojač)

- Mehanizam mikrokontrolera kojim se mikrokontroler brani od zaglavljivanja programa.
   Kao i kod svakog elektronskog kola, i kod mikrokontrolera može doći do kvara ili nepravilnog rada.
- Kada se to desi mikrokontroler će stati sa radom i ostati u tom stanju sve dok ga neko ne resetuje.
- Zbog toga je uveden mehanizam watchdog koji, nakon određenog vremena, resetuje mikorokontroler (mikrokontroler sam sebe resetuje).
- Watchdog radi na jednostavnom principu: ako doše do prekoračenja brojača mikrokontroler se resetuje i kreće sa izvršavanjem programa iz početka.
- Sledeći korak je sprečavanje reseta u slučaju pravilnog rada, što se postiže upisom nule u WDT registar (instrukcijom CLRWDT) svaki put kada se približi svom prekoračenju, čime će program sprečiti reset sve dok se pravilno izvršava.
- Jednom, kada dođe do zaglavljivanja, nula neće biti upisana, doći će do prekoračenja WDT brojača i desiće se reset koji će mikorokontroler ponovo vratiti u pravilan rad.

Primer podešavanja preskalera

 Neka je radni takt mikrokontrolera 3.2768Mhz. Potrebno je podesiti vrednost OPTION registra tako da se svaki od displej osvežava frekvencijom od po 200Hz, pri čemu imamo 2 displeja.

```
2<sup>13</sup> 2<sup>15</sup>x 100 Hz 2<sup>2</sup>

2<sup>n+11</sup> 2<sup>2</sup>x 2<sup>8</sup>x 2<sup>n+1</sup> = 400 Hz

n=2

OPTION_REG=1XXO 0010= 1000 0010 (nisu uključeni otpornici na PORTB)

MOVLW 0x82 (učitamo konstanu u radni registar)

MOVWF OPTION_REG (prebacimo u OPTION registar iz radnog)
```

EEPROM memorija

- EEPROM memorija se nalazi u posebnom memorijskom prostoru i pristupa joj se preko specijalnih registara.
- Registri za rad sa EEPROM memorijom su:
  - EEDATA
    - sadrži podatak koji je pročitan ili koga treba upisati.
  - EEADR
    - sadrži adresu EEPROM lokacije kojoj se pristupa.
  - EECON1
    - sadrži kontrolne bitove, statuse i intertupt flag
  - EECON2
    - ovaj registar ne postoji fizički i služi da zaštiti EEPROM od slučajnog upisa.

EECON1 registar

- EEIF
  - Interrupt flag za detekciju prekid nakon upisa u EEPROM
- WRERR
  - Greška pri upisu
- WREN
  - Omogućiti upis
- WR
  - Izvršiti upis
- RD
  - Izvršiti čitanje

Čitanje EEPROM memorije

Upis u EEPROM memoriju

Prekid prilikom završetka upisa u EEPROM

- Prekid može biti uključen/isključen setovanjem/resetovanjem EEIE bita u INTCON registru.
- Ovaj prekid je čisto praktične prirode. Kako upis u jednu lokaciju EEPROM-a traje oko 10ms (što je za pojmove mikrokontrolera veoma dugo), to se mikrokontroleru ne isplati da čeka da se taj upis završi, već je dodat mehanizam prekida po kome on može da nastavi sa izvršenjem glavnog programa, dok se u pozadini vrši upis u EEPROM.
- Kada se upis završi, prekid obaveštava mikrokontroler da je upis gotov. Bit EEIF, kojim se ovo obaveštenje vrši, nalazi se registru EECON1. Pojava prekida može biti onemogućena resetovanjem EEIE bita u INTCOM registru.

Direktno adresiranje

5. Bit iz STATUS registra

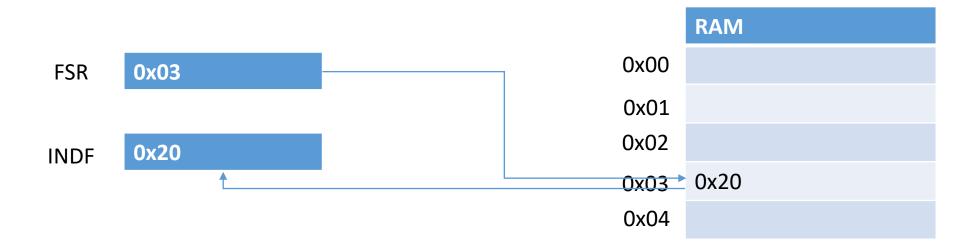
Adresni bitovi iz instrukcije

FSR i INDF registri

- Indirektno adresiranje se ostvaruje pomoću INDF i FSR registra
- FSR čuva adresu
- Korišćenjem INDF dobijamo vrednost na adresi iz FSR
- Primer: Ako na adresi 0Fh imamo vrednost 20, upisom vrednosti 0Fh u registar FSR dobićemo pokazivač na registar na adresi 0Fh, a čitanjem iz registra INDF dobijamo vrednost 20, što znači da smo iz prvog registra pročitali njegovu vrednost a da mu nismo direktno pristupili (već preko FSR i INDF).
- Indirektno adresiranje je veoma pogodno kada se vrše operacijama sa nizovima podataka koji su smešteni u okviru GPR registra. U tom slučaju je na početku potrebno inicijalizovati registar FSR na vrednost adrese prvog člana niza, a zatim se narednim članovima niza pristupa uvećanjem registra FSR.

Indirektno adresiranje

Mašinski jezik mikrokontrolera PIC16F84

- RISC, redukovan skup instrukcija
- 14-bit instrukcije
- U zavisnosti od tipa, mogu sadržati sledeće elemente
  - f-Memorijski (fajl) registar (7-bit)
  - d-Destinacioni bit (1-bit)
    - d=0 :destinacija akumulator (w)
    - d=1 :destinacija memorijski registar
  - b-kod odgovarajućeg bita u registru (3-bit)
  - k-konstanta (literal)
    - 8-bit za operacije za rad sa memorijskim registrima
    - 11-bit za adrese bezulsovnih skokova

Tipovi mašinskih istrukcija PIC16F84

- Tri grupe:
  - Bajt-orijentisane za rad sa memorijskim registrima
  - Bit-orijentisane za rad sa memorijskim registrima
  - Kontrolne instrukcije i rad sa literalima
- Sve instrukcije se izvršavaju u jednom taktu procesora, izuzev
  - Uslovnih i bezuslovnih skokova
  - Poziva i povratka iz potprograma
  - Ove instrukcije se izvršavaju u dva takta

Bajt-orijentisane naredbe za rad sa memorijskim registrima

13 8	7	6	0
Operacioni kod	Destinacija (d)	Fajl registar (f)	

- MOVF f,d
  - d=0->w:=f
  - d=1->f:=f (korisno za testiranje ZERO FLAG)
- SWAPF f,d
  - Niža i viša četvorka osmobitnog REGISTRA menjaju mesta
- ADDWF, ANDWF, SUBWF, IORWF, XORWF
  - Za SUBWF f,d recimo, kada je d=0 efekat je w:=f-w, a za d=1 f:=f-w
- COMF REGISTAR,d
  - d=0->w:=komplement(REGISTAR)
  - d=1->REGISTAR:=komplement(REGISTAR)
- INCF f,d/DECF f,d
- RRF f,d
  - Sadržaj registra se rotira za jedan bit udesno kroz CARRY FLAG.
- RLF f,d
  - Sadržaj registra se rotira za jedan bit ulevo kroz CARRY FLAG.

Bit-orijentisane naredbe za rad sa memorijskim registrima

13 10	9	6
Operacioni kod	Bit kod (b)	Fajl registar (f)

- BTFSS f,b
  - Testira bit b u registru f. Preskače narednu instrukciju ako je f[b]==1.
- BTFSC f,b
  - Testira bit b u registru f. Preskače narednu instrukciju ako je f[b]==0.
- BSF f,b
  - Postavlja b-ti bit registra na vrednost 1.
- BCF f,b
  - Postavlja b-ti bit registra na vrednost 0.

Rad sa literalima

13 8	0
Operacioni kod	Literal (k)

- k je u ovom slučaju 8-bit konstanta
- MOVLW k
  - w:=k
- ADDLW k, ANDLW k, SUBLW k, IORLW k, XORLW k
  - w:=w+k
  - w:=w and k
  - w:=k-w
  - ...
- RETLW k
  - Povratak iz interapta uz w:=k

Rad sa literalima

13 11	10
Operacioni kod	Apsolutna adresa skoka (k)

- k je u ovom slučaju 11-bit konstanta
- GOTO k
  - w:=k
  - Bezuslovni skok
- CALL k
  - Poziv potprograma

CONFIGURATION WORD BIT13

BIT13 BIT0

СР	 	СР	PWRTE-	WDTE	FOSC1	FOSC0

Bit	Uloga
13-4: CP Code protection	1- žaštita isključena 0 – programska memorija zaštićena
3: PWRTE-	1- isključen power-up timer 0- omogućen power-up timer
2: WDTE	1- watchdog uključen 0- watchdog isključen
1-0: FOSC1 i FOSC0	Selekcija tipa oscilatora 00 - RC 01 - HS 10 - XT 11 - LP

Stek

- 13-bitni stek (Stack) sa 8 nivoa ili drugim rečima, grupisanih 8 memorijskih lokacija širine 13 bita sa posebnom namenom.
- Njegova osnovna uloga je da sačuva vrednost programskog brojača nakon što se iz glavnog programa skoči na adresu podprograma koji se izvršava.
- Da bi program znao da se vrati na mesto odakle je pošao, mora sa steka da vrati vrednost programskog brojača. Pri prelasku iz programa u podprogram, programski brojač se potiskuje na stek (Primer je instrukcija CALL), a pri izvršenju instrukcija kao što su RETURN, RETLW ili RETFIE koje se izvršavaju na kraju podprograma, vraća sa steka da bi program mogao da nastavi tamo gde je stao pre nego što je bio prekinut.
- Ove operacije stavljanja i vraćanja sa steka programskog brojača u žargonu se nazivaju PUSH i POP po instrukcijama koje pod istim imenom postoje na nekim većim mikrokontrolerima.

Programski brojač

- Programski brojač (PC) je 13-to bitni registar koji sadrži adresu instrukcije koja se izvršava.
- Fizički se realizuje pomoću petobitnog registra PCLATH koji predstavlja pet viših bitova adrese i osmobitnog registra PCL koji predstavlja nižih osam bita adrese.
- Njegovim uvaćanjem ili promenom (npr. u slučaju skoka)
   mikrokontroler izvršava jednu po jednu instrukciju programa.

Selekcija memorijske banke

- Za pristup specijalnim registrima potrebno je pored navođenja imena registra u okviru instrukcije prethodno selektovati odgovarajuću banku.
- Selekcija banke se može vršiti i pomoću direktive banksel posle koje se navodi ime registra kome se pristupa. Na ovaj način nema potrebe da se pamti koji je registar u kojoj banci.
  - banksel TRISB; Pistupi banci u kojoj je TRISB clrf TRISB; Izvrsi operaciju nad registrom TRISB
  - banksel POTRB; Pristupi banci u kojo je PORTB clrf PORTB; Izvrsi operaciju nad registrom PORTB
- Primer: bcf STATUS,RPO
  - Efekat: Instrukcija BCF resetuje bit RPO (RPO=0) u STATUS registru i time selektuje banku 0, koja ostaje selektovana sve dok se RP= ne postavi na jedan.
- Primer: bsf STATUS,RPO Instrukcija BSF setuje bit RPO
  - Efekat: Instrukcija BSF setuje bit RPO (RPO=1) u STATUS registru i time selektuje adresiranje registara iz banke1.

Čitanje EEPROM memorije

- Setovanje bita RD inicira prenos podataka sa adrese koja se nalazi u registru EEADR u EDATA registar.
- Kako za čitanje podataka nije potrebno vreme kao za upis, preuzeti podatak iz EEDATA registra može se već u narednoj instrukciji koristiti dalje.
- Primer čitanja sadržaja EEPROM memorije

```
bcf STATUS, RPO ;bank0, jer je EEDAR na 09h movlw 0x00 ;adresa lokacije koja se čita movwf EEADR ;adresa se prebacuje u EEADR bsf STATUS, RPO ;bank1 jer je EECON1 na 88h bsf EECON1, RD ;čitanje uz EEPROM-a bcf STATUS, RPO ;Bank0 jer je EEDATA na 08h movf EEDATA, W ;W <-- EEDATA
```

 Nakon poslednje programske instrukcije, sadržaj sa adrese nula EEPROM se nalazi u radnom registru w.

Incijalizacija prekida

```
clrf INTCON ; svi prekidi onemogućeni
movlw B'00010000'; omogućen samo spoljni
prekid
movwf INTCON
bsf INTCON, GIE; dozvoljena pojava prekida
```

Čuvanje sadržaja važnih registara

- Za vreme prekida, samo se povratna vrednost programskog brojača čuva na steku (pod povratnom vrednošću programskog brojača podrazumeva se adresa instrukcije koja je trebala da se izvrši, ali nije se izvršila jer se prekid desio)
- Procedura snimanja važnih registara pre odlaska u prekidnu rutinu u žargonu se naziva "puš" (PUSH), dok se procedura vraćanja snimljenih vrednosti naziva "pop" (POP). PUSH i POP su instrukcije kod nekih drugih mikorokontrolera (Intel), ali su toliko prihvaćene da se po njima naziva čitava operacija. PIC16F84 nema instrukcija kao što su PUSH i POP i one se moraju programski napraviti
- Za razmenu podataka između registara koristi se instrukcija SWAPF umesto MOVF jer ona ne utiče na stanje bitova STATUS registra
- SWAP f,d : zamena više i niže tetrade u registru f

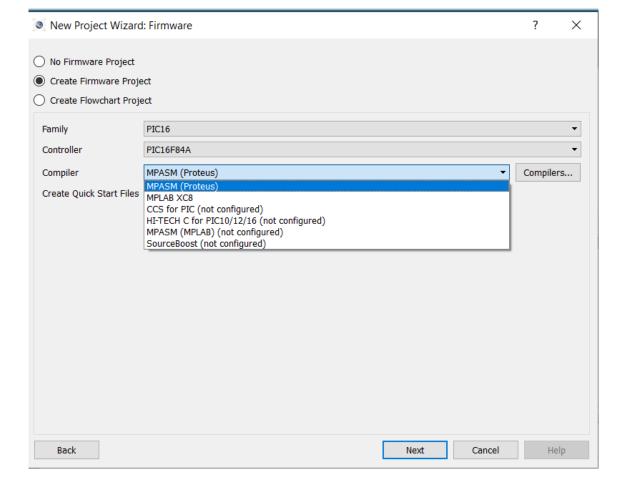
Šablon prekidne procedure

- Čuvanje konteksta
  - movwf WREG TEMP
  - swapf STATUS, w
  - clrf status
  - movwf STATUS TEMP
- Testuratu flegove interaptova
- Izvršiti obradu
- Restauracija konteksta
  - swapf STATUS TEMP, w
  - movwf STATUS
  - swapf WREG TEMP, f
  - swapf WREG_TEMP, w
  - retfie

SWAPF ne utiče na FLAG-ove u STATUSU!

PIC16F84A u Proteusu

- Family
  - PIC16
- Controller
  - PIC16F84A
- Compiler
  - Instalirati MPLAB XC kompajler
    - https://www.microchip.com/en-us/development-tools-tools-and-software/mplab-xc-compilers
  - MPASM PIC assembler
  - XC8 C programski jezik

Primer 1 – ASM

- Sistem zasnovan na PIC16F84A
- Žuta dioda povezana na pin RAO
- Kod u asembleru

```
#include p16f84a.inc
; RESET and INTERRUPT VECTORS
; Reset Vector
RST
      code 0x0
      goto Start
; CODE SEGMENT
PGM
      code
Start
        banksel PORTA
        movlw 0x00
        movwf
                PORTA
        movwf
                PORTB
        banksel TRISA
                0x00
        movlw
        movwf
                TRISA
                0 \times 0 0
        movlw
        movwf
                TRISB
        bcf
                STATUS, RPO
        movlw
                0 \times 01
        movwf PORTA
        Loop
            goto Loop
END
```

Primer 1 - XC8

- Sistem zasnovan na PIC16F84A
- Žuta dioda povezana na pin RAO
  - Svakih 100ms se naizmenično pali i gasi
- Kod u XC8

```
#include<htc.h>
// Config word
CONFIG(FOSC HS & WDTE OFF & PWRTE ON & CP OFF);
// Define LED pin
#define LED RA0
//CPU takt
//Mora da se definise ako se koristi delay ms()
#define XTAL FREQ
                   20000000
// Main function
void main()
     TRISAO = 0;// RAO pin izlazni
           = 0; // Poslati signal 0 da se ugasi
     while(1)
           delay ms(100); // 100ms pauza
           LED = 0; // Ugasi diodu
           delay ms(100); // 100ms pauza
           LED = 1; // Upali diodu
```

Šema povezivanja

